

## รู้โลก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ความรู้ของโลกรู้แล้วยึด รู้แล้วต้องเป็นอย่างนั้น ต้องหยุดยอก ทำแล้วต้องทำให้มันดี ต้องเป็นไปตามที่มันจะเป็นอย่างนั้น แต่ทางธรรมมันไม่ใช่อย่างนั้น ตามธรรม รู้แล้ว เห็นไหม แบบแบงก์อย่างนี้ เงินนี้ถ้าเป็นของเรา อันนี้มันไม่ยึดในความเห็นต่างหาก มันปล่อยวาง เห็นไหม รู้แล้วถึงปล่อยวางนะ ไม่ใช่ว่าไม่รู้แล้วปล่อยวาง อันนี้รู้แล้วยึด รู้แล้วยึด ต้องหยุดยอก ต้องให้เป็นอย่างนั้น แล้วต้องไม่ให้มันเป็นไป

เราถึงว่าโลกไม่เหมือนธรรม ธรรมมันเป็นอีกอย่างหนึ่ง แต่เรื่องที่ว่าความเห็นของเราเนี่ย มันเห็นดีเพราะอะไร? เพราะนี่มันคือการใช้งาน แล้วการใช้งานมันหน้าที่ใช้งานแล้ว จะทำอย่างนั้นมันต้องมาทำทีหลัง มาถึงก็เดินเข้าไปเปิดเลย ถึงก็ไปกด แล้วเรามาพอดี เพราะเรามันมา เพราะเราเอารถมา รถหลวงตามมาแล้ว ความเห็นของโลกรู้แล้วต้องเป็นอย่างนั้น รู้แล้วต้องทำให้มันเรียบร้อย ต้องทำให้มันดี แต่ไม่เข้าใจ ไม่มองรอบไปทุกรอบ

ถ้ารอบไปแล้วมันเป็นอย่างนั้นไม่ได้ อย่างที่เขาหากันมา ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น เราพึ่งฟังไว้นะ แต่ถึงที่สุดแล้วมันเป็นไม่ได้เพราะมันจรตนิสัย ความเห็นของผู้ใช้งาน ความเห็นของหลวงตานี้ หลวงตาต้องการอะไร อะไรก็ได้ขอให้มันเป็นประโยชน์พอสมควร เห็นไหม เราได้ประโยชน์กันทุกๆ ฝ่าย พระก็ต้องสะดวกสบาย ตัวอาจารย์ก็พอเป็นไปได้อ

ทางโลก เห็นไหม ทางโลกคือพวกเรานี้ ได้รับเสียงได้รับอะไรนี้ พอฟังเข้าใจ เอาเท่านั้นก่อน แล้วมันค่อยปรับไปๆ มันจะดีขึ้น อันนี้จะมาจัดกันตรงนั้นมันเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เป็นไปไม่ได้นี้ว่ารู้แล้วยึด รู้แล้วยึด มันแง่เดียววะ มันยึดกระตังเดียว มันไม่ดูให้รอบไป ถ้าดูให้รอบ นี่

ความเห็นของโลกเขาเป็นแบบนั้น แล้วความเห็นของโลกเป็นแบบนั้นแล้วก็ขัดกันสิ ทิฏฐิความเห็นต่างกัน พอทิฏฐิความเห็นต่างกันก็มีปัญหากัน แต่ถ้าทิฏฐิของเราเนี่ย ทิฏฐิความเห็น เห็นใหม่ ที่ว่ามีปัญหากระทบขึ้นนี้ อะไรกระทบขึ้นใจนี้โดนลูกศรแล้ว ต้องปลดเปลื้องที่ใจเรา ปลดเปลื้องที่ใจเรา ทำลายที่ใจเรา ไม่ใช่ออกไปข้างนอก

อันนี้ก็เหมือนกัน พองานนี้มันขนาดไหน มันควรได้ผลประโยชน์ขนาดไหน เอาผลประโยชน์ขนาดนั้น สิ่งที่ว่ากันไปข้างหน้านะ ที่ว่าสุดยอดๆ นะ เอาไว้ก่อน ถ้ามันเป็นไปได้เดียวมันเป็นไปได้ ความเห็นมันเข้ารวมตัวแล้ว มันรวมตัวแล้ว ความเห็นมันเป็นอันเดียวกันแล้ว มันจะเป็นในทางเดียวกัน นี่ความเห็นมันยังไม่เป็นอันเดียวกัน เห็นใหม่ ความเห็นเป็นไม่อันเดียวกันทิฏฐิก็ต่างกัน ทิฏฐิความเห็นต่างกันนี้ยึด รู้แล้วยึด

ถ้าทางโลกไม่ผิด ทางโลกต้องรู้ รู้แล้วความเข้าใจ แต่ความเข้าใจนะรู้แบบโลก แต่รู้แบบธรรมมันไม่เป็นอย่างนั้น รู้แล้ว เข้าใจแล้ว แล้วปล่อยวางด้วย ปล่อยวางไว้อย่างนั้น อันนี้มันกระเทือนอันนั้น อันนั้นมันกระเทือนอันนั้น พอกระเทือนอันนั้นแล้วสุดท้ายแล้วประโยชน์มันจะได้ตรงไหน สะเทือนกันแล้วนะเอามาครั้งหนึ่ง เอามาแค่นี้ก่อน แล้วพอมันเห็นประโยชน์แล้วมันจะเป็นไป มันไม่สะเทือนกันไง นี่มันสะเทือนกัน พอมันสะเทือนกันมันเป็นไปไม่ได้

เราถึงว่า เวลาโยมพูดอย่างหนึ่ง เราฟังนะ เราฟังหมดละ แต่เวลาจะใช้งานจะยังงี้ ต้องเราคูมของเราอีกทีหนึ่ง เพราะว่าเราเข้าใจครูบาอาจารย์ ธรรมกับโลกไม่เหมือนกัน

นี่เวลาคิดแบบโลกคิดแบบยึดใจ ต้องเป็นอย่างนี้ถูกต้อง ต้องตามทฤษฎีอะไร เพี้ยะๆ เละ แต่ตามทฤษฎีธรรมแล้วมันได้ประโยชน์ขนาดไหน ถ้าทฤษฎีทางโลกทำได้ขนาดนั้นใหม่ ไม่ได้ขนาดนั้นหรอก ตามทฤษฎีทำไม่ได้ เพราะมันต้องมินิศาสตร์ ต้องมีรัฐศาสตร์ไง ความปกครอง ความออมชอม ออมชอมให้มันเข้ากัน ให้มันเป็นไป ถ้าออมชอมมันเป็นมา มันก็จะเป็นมา ถ้าออมชอมไม่เป็นมามันก็ขัดกัน ความขัดกัน เห็นใหม่

ธรรมมันถึงว่ารู้แล้วปล่อยวาง ปล่อยวางไว้ตามนั้น ถ้ารู้แล้วปล่อยวาง ธรรมถึงว่าเป็นความอย่างนั้น ถ้ารู้แล้วมันไม่ปล่อยวางมันติด มันติดมาก พอมันติดขึ้นมามันต้องมีความกระทบกระทั่งกันเป็นไป แต่ที่เราแสดงออกนั้นเราแสดงออกเพราะมันเข้าค้ำเข้าเข็ม มันหน้าสิ่วหน้าขวาน เราจะพูดอะไรมันพูดไม่ทัน เราคิดไม่ทัน เราเลยบอกว่าต้องให้จัดการ ให้เทศน์ให้ได้ก่อน เทศน์ให้ได้ว่า หลวงตาเดี๋ยวล้มกลับมาต้องใช้ประโยชน์ให้ได้ไง ต้องเทศน์ให้ได้ ทีนี้มันเทศน์ของมันไป ทำของมันไป ทำของมันไป ความเห็นของเขา

ถึงว่าโลกเป็นแบบนี้แหละ อันนี้โลกเป็นใหญ่ พอคุยกันแล้วต้องคอยระวัง ดึงออกไปส่วนหนึ่ง เราจะดึงของเราไว้ส่วนหนึ่ง ดึงของเราไว้ส่วนหนึ่ง เวลาฟังนี้เวลาคุยกันต่อหน้าเป็นการส่วนตัวๆ แต่ถึงเวลาเป็นธรรมแล้วมันต้องเป็นธรรม ความเป็นธรรมมันจะพยายามชักออกมาๆ ไม่ให้เป็นไปอย่างนั้น

เรื่องของโลก โลกเป็นใหญ่ กับธรรมเป็นใหญ่ มันเป็นไปแล้ว สุดท้ายแล้วมันก็ต้องเป็นไปอย่างนั้น ถึงว่ามันไม่ได้คิดเห็นของเขาไป ถ้าคิดเห็นของเขาไปมันจะเข้าใจ เขาว่าเขาจะมาใหม่ ฟรุ้งนี้เขาจะมาใหม่ มาเข้าใจ...เรื่องมันจบไปแล้ว แบบว่าเรื่องมันจบไปแล้ว แต่เราต้องทำความเข้าใจกัน ทำความเข้าใจว่าสิ่งนี้มันเป็นอย่างนี้แล้วมันไม่ควรจะเป็นยังไง ถ้ามันเข้าใจ มันก็เป็นไป ถ้าความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจมันก็ต้องติดขัดไป มันติดขัดในหัวใจเหมือนกัน ติดขัดเลยละ เราก็ขัด

เราถึงว่าต้องคุยกัน ต้องทำความเข้าใจแล้วคุยกันใหม่ เวลาคุยกันนี้เวลาเป็นทฤษฎี เวลาคุยกันปรึกษากันต้องเป็นแบบนี้ แต่เวลาโยนมาให้เราแล้วต้องโยนมาให้เรา พอโยนมาให้เราแล้วต้องเป็นความรับผิดชอบของเรา ความรับผิดชอบของเราเราจะรับผิดชอบของเราเอง รับผิดชอบของเราแล้วเราจะแก้ไขของเราเอง เหตุการณ์เฉพาะหน้า เหตุการณ์เฉพาะหน้าเราต้องแก้ไข เราต้องคุมเกมให้ได้ให้หมด นี่การทำงานไง

อันนั้นถึงว่าธรรมมันถึงเป็นแบบนี้ ธรรมมันถึงละเอียดอ่อน เราไม่เข้าใจหรอก เราไม่เข้าใจ ถ้าเข้าใจแล้วเป็นธรรมแล้วทำไมต้องแสดงออกอย่างนั้น ไม่โกรธแล้วแสดงออกอย่างนั้น นั่นคืออะไร? นั่นคือกิริยา เห็นไหม นี่ปล่อยวาง

เหมือนเงิน เงินของเราเรายึดของเรา คนไม่รู้ว่าเงิน เค็อยู่อยู่กับมัน ดึงจากมือมันมันร้องไห้เลยล่ะ มันยึดว่าเป็นของมัน แล้วเป็นของของเรา เราใช้จ่ายเพื่ออะไร? เราใช้จ่ายกัน นี่กิริยาเหมือนกัน กิริยามันแสดงออกเพราะว่ามันเข้าด้ายเข้าเข็ม กิริยามันต้องแสดงออกอย่างนั้น เรารู้เพราะเราแสดงออก เราไปอยู่นู่น เราไปนี่ โห ร้อนเป็นไฟ ร้อนเป็นไฟเพราะอะไร? เพราะว่ามันเป็นนิสัย ความเป็นนิสัย ความจริงจัง เห็นไหม มันไม่ให้คิดไม่ให้พลาด แล้วพอมันคิดมันพลาด มันผิดพลาด โอ้โฮ มันผิดพลาด

เห็นมาตลอด เห็นเขาเดินเข้าไปเลย เห็นเขาเข้าไปกอดเลย เห็นทุกอย่าง แล้วพูดกับเราเราก็จับอันนั้นไว้ แล้วปล่อยมันไป นี่เราคิดอีกอย่างหนึ่ง เราคิดว่าการทำนี้อีกอย่างหนึ่ง

แต่เขาคิดอย่างนี้ เราอ่านความคิดนะ ความคิดว่าทำอย่างนี้ก่อน แล้วเดี๋ยวหลวงตาขึ้นมาแล้ว เวลาเทศน์ไปแล้วค่อยขยับไปไง เราคิดว่าเขาจะทำตรงนั้นไง เขาคิดว่าเขาคุมได้ เขารู้รู้คือว่าเทคโนโลยีอย่างนี้จี๋หมา เล็กน้อยมาก อยู่ในกำมือของเรา เราทำอะไรก็ได้ แล้วเดี๋ยวเราจะควบคุมมันได้ไง แต่เขาไม่คิดว่าการลูกการนั่งนี้มันก็ไม่สมควรแล้ว พอหลวงตาเทศน์แล้วนี่ไม่ให้ขยับเลย ไม่ให้ถ้ายรูปเลย เห็นไหม แล้วไปขยับนี้มันก็ผิดแล้ว

นี่เขาไม่ได้คิดตรงนี้ เขาคิดว่าของนี้หมู่ๆ ใจ ทุกอย่างนี้ เพราะเขาชำนาญมาก เขาเล่นนี้มาเรารู้ว่าเขาชำนาญมาก ของอย่างนี้เป็นของที่ว่าไร้ค่าเลย เป็นเศษฐีสสำหรับโลกเขา แต่เราเอามาใช้ประโยชน์มาใช้ประโยชน์เพื่ออะไร เราคิดว่าเขาคิดอย่างนี้ เขาคิดว่ามันทำได้ แต่เขาไม่คิดว่ามันทำได้มันต้องทำได้เวลามันเป็นส่วนตัวเรา มันจะทำได้ต่อเมื่อต่อหน้าสโมสรสันนิบาตอย่างนั้น ต่อเมื่อหลวงตาแสดงธรรมแล้ว

เห็นไหม เวลาราชสีห์บันลือสีหนาทแล้วทุกอย่างต้องสงบหมด ราชสีห์บันลือสีหนาทอยู่ แล้ว คนนั้นจะทำอย่างนั้น คนนั้นจะทำอย่างนี้ ผิดหมดเลย ผิดหมดเลย พอผิดหมดมันก็ดู กิริยานี้ ตรงนี้มันผิดพลาด มันผิดพลาดๆ ตรงที่เขาไม่เข้าใจตรงนี้

เราคิดว่าเขาคิดอย่างนี้ แต่ถ้าเขาไม่คิดอย่างนี้นั่นก็เรื่องของเขา แต่เราคิดว่าเขาคิดอย่างนี้ คิดว่ามันทำได้ไง

เราถึงบอกว่า อย่างนี้มันต้องคุยกัน ต้องทำความเข้าใจกัน ทำความเข้าใจกันตรงนี้ ตรง ที่ว่าถ้าอยู่ของอย่างนี้เอ็งทำได้ เอ็งรักษาได้ ของนี้เอ็งทำได้จริง แต่มันสมควรไหมถ้าจะทำตอน นั้น ถ้าจะทำมันต้องทำก่อนหน้านั้น ก่อนหน้านั้นฉันทำมาตั้งแต่เช้านี้ มาจากสวนแสงธรรมก็มา เทศน์แล้วรอบหนึ่ง คุณ.....มาก็ได้อีกรอบหนึ่ง เราปะทะ ๓ รอบ คือว่าบนหอนะ ๓-๔ รอบ เทศน์ มาถึงปั๊บก็ใช้ได้ผลได้เลย มาถึงเคลื่อนหมดเลย โอ้โฮ ชัก ตายเลย รดจอดพอดิ หลวงตาลง มาแล้ว เปิดมาไม่ดัง แล้วมันก็ โอ๊ย ตายเลย แล้วทำมาแล้ว ๓ รอบ เช็คลอดว่าของใหม่ แล้ว ๓ รอบ แล้วมันเป็นอย่างนั้น โอ้ความผิดพลาดเราไม่ติดข้องตรงนั้น แต่เราอยากให้เข้าใจตรงนี้ อยากทำความเข้าใจว่าถ้ามันใช้งานแล้วมันต้องเป็นใช้งานไป จะไปยุ่งอย่างอื่นไม่ได้เลย จะทำ ต้องทำก่อนหน้านั้น จะมาทำต่อหน้าท่านนี้มันเป็นไปไม่ได้

เราถึงว่า หลวงตาไปที่อื่นไปเยี่ยมลูกศิษย์นะ ถ้าไปที่วัดนะ แล้วพระเจ้าโบสถ์นั่งรอฟัง เทศน์ ท่านจะเทศน์ โอ๊ย ออกอย่างเต็มที่เลย เพราะสงสารมาก แต่ถ้าไปแล้วนะไม่มีใครสนใจ ท่านจะไม่สนใจเลย แล้วไปที่อื่นส่วนมากท่านก็ไม่ค่อยได้เทศน์ ไปเยี่ยมเยียนเฉยๆ เห็นไหม แต่ มาที่เรานี้ทำไมเทศน์ตลอด เพราะอะไร เพราะเราคุมเกมตรงนี้ไว้ เราทำตรงนั้นให้สมกับว่าท่าน มาแล้วพวกเราสนใจกัน พวกเราเข้าใจกัน มีระเบียบเรียบร้อย ตรงนี้ท่านจะเทศน์ ท่านจะตรงนั้น บรรยายากศัพท์ว่าท่านจะธรรมออกไม่ออก แล้วบรรยายากศัพท์ธรรมมันไม่ออกนี่มาแล้วมันก็ไม่มีความหมาย แต่ถ้าบรรยายากศัพท์มันสมควรนี้ท่านจะแสดงออก โอ้โฮ แล้วเราจะได้ประโยชน์กัน มากเลย

ตรงนี้ไม่มีใครมอง ไปมองแต่ให้ความสะดวกสบายท่าน ให้อะไร...ไม่จำเป็น เรื่องอย่างนั้น โหย ที่วัดท่านมหาศาล อะไรก็มีมหาศาลเลย แต่ความตรงนี้ ตรงนี้ เราจะคุมตรงนี้ อะไรเข้ามา ถ้าก่อนหลวงตามานี้ใครจะทำอะไรก็ได้ พอหลวงตามาแล้วทุกอย่างต้องหยุดหมด จบ ขยับไม่ได้เลย แล้วพอแสดงธรรมจบแล้วนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง

มันต้องเป็นแบบนั้น นี่เราทำอย่างนี้มาตลอด แต่โยมที่มาใหม่แล้วไม่เคยทำกับเรา เห็นไหม เมื่อก่อนเราทำอย่างนี้มาตลอด เราคุมมาตลอด แล้วทำได้ แล้วโยมมานี้ถึงทะเลาะกับโยมตลอด เมื่อก่อนพวกโยมไม่เข้าใจ หลวงตาเวลาเทศน์ท่านไม่ได้ถามเราหรอก ท่านจะเปิดทางผ่านใจ อันนี้ว่ายังงี้ อันนั้นก็ตอบไปชั่วโง่งหนึ่ง พอดีท่านไม่ได้เทศน์เลย อันนี้ว่ายังงี้ เราก็เฉยแล้ว เดี่ยวท่านก็เฉยเองละ เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น ท่านหาทางผ่าน เห็นไหม

ท่านจะคุยกับเรา เราไม่รู้ข้อมูลเมื่อวานนี้ พอพูดอะไรบ๊องท่านเห็นว่าไอ้ฉันไม่รู้เรื่อง ท่านพูดกับผู้กำกับ เห็นไหม ท่านพูดกับผู้กำกับแทน ที่นั่นเป็นอย่างไรรๆ เพราะเราไม่มีข้อมูล ข้อมูลที่บ้านตาเราไม่มี ท่านพูดไปเราก็ไม่รู้เรื่อง ท่านไม่ได้พูดกับเรา พูดกับนั่นแทน นี่ท่านจะหาทางให้ธรรมนี้มันได้เคลื่อนตัวออกมา มันมีเหตุมีผลธรรมก็จะไหลออกมา แล้วพวกโยมไม่รู้โยมก็ไปโต้ตอบ เห็นไหม ที่เราพยายามห้ามไว้เมื่อก่อนนะ ห้าม ห้ามไว้ อยู่กับท่านมาจะรู้ว่าอันนี้มันเป็นทางอะไร อันนี้มันเพื่ออะไร อันนี้มันเป็นเพื่ออะไร เคยอยู่มา เคยทำมา

แล้วถ้าเราคุมตรงนี้ไม่ได้ มันก็เหมือนกับเราที่ต้องมานั่งกินข้าวเขาเฉยๆ นี่ดูวัดนะให้ดู เณรน้อย ควบคุมให้ดูลูกศิษย์พระ นี่ก็เหมือนกัน มาวัดก็ให้ดูโยมนี่มันสนิทชิดเชื้อไหม มันเล่นกับเขาไหม ถ้ามันเล่นกับเขามันจะกันเองจนแบบว่าไม่มีชั้นมีตอนอะไร นี่ดูนี่ดูออกหมดคนนะ แล้วดูธรรมต้องดูอย่างนี้

ที่นี้สงสาร ก็สงสารเขาอยู่ แต่มันเป็นไปแล้ว สงสารเขาอยู่แต่เพราะว่าเขาไม่เคยเลย เราอยากคุยกับเขาตรงนี้ อยากคุยกับพวกเราตรงนี้ ตรงทำความเข้าใจกันตรงนี้ ไอ้เรื่องแล้วก็แล้วกันไป เราไม่ได้ไปโกรธตรงนั้น แต่เพราะความไม่รู้ โลกรู้แล้วรู้อย่างนั้น รู้ไม่รอบ อย่างเรานี้

ไม่ใช่ขอความรู้นะ แต่เพราะว่ามันก็มีผิดพลาด ถ้ารู้แบบนี้ทำไมโดนค่าประจำ เดียวก็โดนบั้ง เดียวก็โดนชะคอกนึ่ง เดียวก็โดนคอก โดนตลอดเหมือนกัน แต่โคนั้นมันเหมือนกับที่ท่านสอน ลูกศิษย์เวลาสอนมวยกัน เวลาเปิดช่องนี้ท่านสวนเลย ตรงนี้สวนผลัวะ ตรงนี้สวนผลัวะ

ฉะนั้น เราถึงว่าบางอย่างเราหลบ เหย.. เหย.. เพราะหลบไป เพราะออกไปนี้ ท่านต้องมากกว่า เรายังจำได้เลย เมื่อก่อน เห็นไหม การก่อสร้างยังไม่มีอะไรเลย เอาไม้มาวางไว้สร้างกุฏิ

“เอาไม้มาไว้ทำไมนะ”

“สร้างกุฏิ”

“สร้างไว้นอนหรอ”

ทันทีเลยนะ ไม่มีที่อยู่เลย พุทธประสาเรามันก็ต้องมีที่อยู่อาศัย มันก็ต้องอาศัยหลับนอน แต่สร้างเอาไว้นอนหรอ เอ็งไม่ภาวนา เอ็งจะนอนเป็นใหญ่หรอ โอ ท่านหักผลัวะ เวลาเราหักหมดเลย หักนี้ลั่นเกลี้ยงเลย แล้วโคนอย่างนี้มาตลอด มันเลยมีอะไรมาหลบชะคอกว่า หลบแล้วแต่เลย พ่อแม่ครูอาจารย์ตามสบาย หลบ หลบลูกเดียว เอวัง